

Afdeling Nederland

Keizersgracht 177
Postbus 1968
1000 BZ Amsterdam

T 020 626 44 36
E info@amnesty.nl
I www.amnesty.nl

Datum
14 september 2022

Onderwerp
Input Amnesty International tbv Dertigledendebat over het bericht dat de IND zich schuldig zou maken aan etnisch profileren

Geachte Kamerleden,

Op donderdag 15 september 2022 spreekt u over het bericht dat de IND zich schuldig zou maken aan etnisch profileren. Dit bericht is een van de velen in het rijtje van voorbeelden waar de overheid zich schuldig maakt aan etnisch profileren. Om etnisch profileren effectief te bestrijden, moet het kabinet het discriminatieverbod als norm ondubbelzinnig stellen.

Amnesty International roept daarom op tot een expliciet verbod op het gebruik van nationaliteit en etniciteit in risicoprofilering bij wetshandhaving in de zoektocht naar potentiële normovertreders. De internationale mensenrechten laten geen ruimte voor etniciteit en nationaliteit in (geautomatiseerde) risicoprofielen die gebruikt worden voor het preventief 'opsporen' van mogelijke wetsovertreders terwijl geen sprake is van een verdenking. Dit verbod volgt uit het recht op non-discriminatie zoals vastgelegd in het VN-Verdrag tegen rassendiscriminatie, het EVRM en het EU-recht. Een verbod kan worden toegevoegd aan de Algemene Wet Gelijke Behandeling (AWGB) en de Wet politiegegevens.

Het is essentieel dat het verbod zich richt op zowel etniciteit als nationaliteit als indicator. Amnesty ziet in de praktijk dat overheden en uitvoeringsorganisaties onterecht menen dat het wettelijk kader ruimte laat voor het gebruik van risico-indicatoren zoals geboorteland of dubbele of niet-Nederlandse nationaliteit (zie het Toeslagenschandaal), omdat er dan geen sprake zou zijn van 'eticiteit'. Het voorbeeld van de IND laat zien dat de registratie van het geboorteland van bestuurders stoelde op vooringenomenheid over 'bepaalde regio's van de wereld'. Het is evident dat het profileren op grond van geboorteland of dubbel of niet-Nederlandse nationaliteit zich altijd richt op bepaalde groepen in onze samenleving. Ook het gebruik van nationaliteit als risico-indicator leidt dus tot etnisch profileren en discriminatie.

Amnesty hoopt dat uw Kamer tijdens dit debat een einde wil maken aan deze praktijken en er bij de regering wil vragen om instelling van ondubbelzinnig en juridisch bindend verbod op het gebruik van nationaliteit en etniciteit, of proxy's daarvan, in risicoprofilering voor wetshandavingsdoeleinden waarbij gezocht wordt naar potentiële normovertreders.

Voor verdere toelichting zijn wij uiteraard graag bereikbaar.

Met vriendelijke groet,

Maaïke Zeeuw
Senior Medewerker Politieke Zaken
Amnesty International Nederland